

ÎNCHEIERE

18 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Nina Vascan
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Nacu Pavel, reprezentat de avocatul Chișca Maxim,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Nacu Pavel împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Sapiens” cu privire la încasarea penalității, repararea prejudiciului moral, obligarea finalizării serviciului și predării obiectului, compensarea cheltuielilor de judecată și cererea reconvențională înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Sapiens” împotriva lui Nacu Pavel cu privire la rezilierea actului juridic, restituirea sumei și radierea din Registrul bunurilor imobile a notării și grevării,

împotriva deciziei din 12 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul lui Nacu Pavel și menținută hotărârea din 27 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana,

c o n s t a t ă :

La 30 octombrie 2017, Nacu Pavel s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Sapiens” cu privire la încasarea penalității, repararea prejudiciului moral, obligarea finalizării serviciului și predării obiectului, compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată a relatat că, la 10 septembrie 2015 a încheiat cu Societatea cu Răspundere Limitată „Sapiens” în calitate de antreprenor, contractul de investiții în construcție nr. 8156, obiectul căruia a fost investirea capitalului privat în construcția apartamentului nr. 45 din complexul locativ cu obiecte social-culturale „Albăstrele”, situat în mun. Chișinău, str. Albăstrele 9/1.

Reclamantul a indicat că, a executat obligațiunile contractuale asumate privind achitarea prețului pentru apartamentul nominalizat conform graficului stabilit la pct. 4.3 din contractul de investiții, achitând suma de 17270 euro, iar potrivit pct. 2.1 lit. f) din contract, Societatea cu Răspundere Limitată „Sapiens” urma să organizeze darea în exploatare a imobilului nu mai târziu de sfârșitul semestrului II al anului 2016.

Lucrările de finisaj a bunului imobil au fost preponderent executate la sfârșitul anului 2016, începutul anului 2017, blocul locativ fiind conectat la conductele de

apeduct, energie termică și energie electrică, fiind inexplicabile inacțiunile pârâtului de finisare a lucrărilor și dare în exploatare a blocului locativ.

Astfel, la 21 septembrie 2017 a remis Societății cu Răspundere Limitată „Sapiens” o reclamație prin care s-a solicitat finisarea oficială a lucrărilor de construcție și predarea obiectivului locativ, însă un răspuns oficial nu a primit.

Reclamantul considera că pârâtul nu și-a onorat corespunzător obligațiile asumate prin încălcarea termenului de dare în exploatare a imobilului, astfel fiind admise încălcări ale Legii privind protecția consumatorului, iar faptele constatate generează necesitatea achitării penalităților.

În urma neexecutării în termenul stabilit a obligațiilor contractuale de dare în exploatare a imobilului, a stabilit un nou termen în acest sens, ce nu s-a soldat cu succes. În opinia reclamantului pârâtul a acționat ilicit, cu vinovăție, prin încălcarea termenului prevăzut în contract. Prejudiciul moral este generat de neexecutarea obligațiilor asumate, refuzul de a informa consumatorul despre cauza neexecutării, inclusiv în urma adresării pretenției, de inconveniențele de a locui cu copil mic la rude, cu toate că și-a îndeplinit obligațiile de plată conform contractului de investiție, motiv pentru care inducerea în eroare privind termenele de dare în exploatare au generat pentru familie stări de confuzie și furie vizavi de achitarea dobânzilor persoanelor de la care a împrumutat bani pe un anumit termen deoarece avea intenția de a contracta un credit de la bancă gajând apartamentul în care a investit după darea în exploatare ca în final să întoarcă sumele împrumutate, fiind mințit repetat, ignorarea tuturor pretențiilor consumatorului privind depășirea excesivă a termenelor de dare în exploatare a imobilului.

Reclamantul a solicitat încasarea din contul Societății cu Răspundere Limitată „Sapiens” a sumei de 310 860 euro echivalentul în lei moldovenești conform cursului BNM la data executării hotărârii cu titlu de penalități, suma de 100 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, obligarea finalizării serviciului și predării obiectului locativ din complexul „Albăstrele”, apartamentul nr. 45, situat în mun. Chișinău, str. Albăstrele 9/1 și compensarea cheltuielilor de judecată.

În cadrul examinării acțiunii inițiale Societatea cu Răspundere Limitată „Sapiens” a înaintat o acțiune reconvențională împotriva lui Nacu Pavel solicitând rezilierea contractului de investiție în construcții din 10 septembrie 2015, încheiat între Societatea cu Răspundere Limitată „Sapiens” și Nacu Pavel privind investirea capitalului privat în construcția apartamentului nr. 45 cu suprafața totală de 31,4 m.p., din complexul locativ cu obiecte social-culturale „Albăstrele” situat în mun. Chișinău, str. Albăstrele 9/1, cu restituirea sumei de 373 177,94 lei și radierea din Registrul bunurilor imobile a notării și grevării cu privire la încheierea contractului de investiție în construcții din 10 septembrie 2015.

În motivare, a invocat că Societatea cu Răspundere Limitată „Sapiens” în calitate de antreprenor, a încheiat cu Nacu Pavel în calitate de beneficiar contractul de investiții în construcție nr. 8156 privind investirea capitalului privat în construcția apartamentului nr. 45 cu suprafața totală de 31,4 m.p., din complexul locativ cu obiecte social-culturale „Albăstrele” situat în mun. Chișinău, str. Albăstrele 9/1, potrivit căruia Societatea cu Răspundere Limitată „Sapiens” urma să execute lucrările de construcție a bunului imobil menționat, cu ulterioara transmitere în proprietate beneficiarului Nacu Pavel, ultimul onorându-și integral obligația privind achitarea lucrării în sumă de 373 171,94 lei.

Societatea cu Răspundere Limitată „Sapiens” a indicat că nu și-a executat integral obligațiile sale corespunzătoare din motive neimputabile acestuia, menționând că în anul 2015 actualul administrator a preluat conducerea societății în baza contractului de vânzare- cumpărare într-o situație nu tocmai ușoară și avantajoasă, în contextul în care precedentul administrator a creat o situație echivalentă cu cea a insolvenței când pasivele depășeau activele societății.

Întru executarea obligațiilor asumate și a redresării stării create a lucrurilor, inclusiv și întru evitarea falimentării Societății cu Răspundere Limitată „Sapiens”, care avea creanțe de peste 2 milioane lei, administratorul a preluat conducerea societății și în decursul a doi ani au fost depuse eforturi titanice de a reabilita situația financiar-economică a societății și de a finaliza construcția complexului locativ „Albăstrele” și de a o transmite spre exploatare.

Însă, termenele de transmitere în exploatare a imobilului nu au putut fi respectate din considerentul că pe măsura scurgerii timpului apăreau alte creanțe (nestipulate în actul de primire-predare) precum și alți creditori ai societății ce revendicau executarea corelativă a obligațiilor de către SRL „Sapiens”.

Societate cu Răspundere Limitată „Sapiens” a menționat că lucrările de finalizare a construcției sunt la etapa finală, lucrându-se intensiv asupra dării în exploatare a imobilului și, deși înțelege frustrarea și nemulțumirea investitorului solicită rezolvirea contractului de investiții în construcție din considerentul imposibilității integrării în termenul stabilit în contract a executării obligațiilor ce-i revin.

Prin hotărârea din 27 noiembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana acțiunea inițială înaintată de Nacu Pavel a fost admisă parțial.

S-a dispus încasarea din contul Societății cu Răspundere Limitată „Sapiens” în beneficiul lui Nacu Pavel a sumei de 5000 cu titlu de prejudiciu moral.

S-a obligat Societatea cu Răspundere Limitată „Sapiens” să finalizeze serviciul și să predea obiectul locativ din complexul Albăstrele: apartamentul nr. 45, situat în mun. Chișinău, str. Albăstrele 9/1.

În rest acțiunea inițială fiind respinsă ca neîntemeiată, cu încasarea din contul Societății cu Răspundere Limitată „Sapiens” în beneficiul lui Nacu Pavel a taxei de stat, proporțional părții admise din acțiune, în cuantum de 100 lei.

S-a respins ca neîntemeiată acțiunea reconvențională înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Sapiens” împotriva lui Nacu Pavel cu privire la rezilierea contractului de investiții în construcție din 10 septembrie 2015, restituirea sumei și radierea din Registrul bunurilor imobile a notării și grevării.

Pentru a hotărî astfel instanța a constatat că, în speță părțile nu au prezentat vre-un act juridic care ar atesta existența clauzei penale.

Potrivit contractului de investiție în construcții din 10 septembrie 2015 nu există nici o clauză contractuală ce ar prevedea plata penalității de către pârât în beneficiul reclamantului pentru întârzierea executării obligațiilor contractuale. Astfel, potrivit prevederilor legale clauza penală trebuie să îmbrace întotdeauna forma scrisă, chiar dacă obligația principală în vederea căreia a fost stipulată, nu ar îmbrăca această formă.

Cu referire la pretenția privind încasarea prejudiciului moral instanța a conchis că, suma de 5000 de lei este una rezonabilă, deoarece reclamantul Nacu Pavel a suferit psihologic ca urmare a culpei Societății cu Răspundere Limitată „Sapiens” a inacțiunilor ce țin de darea în exploatare a blocului locativ cauzând un disconfort și

suferințe psihice recalmatului.

Cu referire la acțiunea reconvențională depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Sapiens” instanța a reținut că, rezilierea contractului ține exclusiv de voința părților și se face prin declarație scrisă față de cealaltă parte, iar actul juridic poate fi considerat desființat la data comunicării declarației de către cealaltă parte. La materialele cauzei lipsește vreo notificare de rezoluțiune/reziliere expediată în adresa lui Nacu Pavel cu dovada recepționării ei. La caz, nici o clauză contractuală sau normă legală nu prevăd abilitatea instanței de judecată de a rezolvi contractul încheiat între părți.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe la 7 decembrie 2018, Nacu Pavel a declarat apel împotriva hotărârii din 27 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond în partea respingerii acțiunii principale și emiterea în această parte a unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată depusă de Nacu Pavel.

Prin decizia din 12 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Nacu Pavel și menținută hotărârea din 27 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana.

La 5 iunie 2019, Nacu Pavel, reprezentat de avocatul Chișca Maxim a declarat recurs împotriva deciziei din 12 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 27 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel în partea respingerii acțiunii principale și emiterea în această parte a unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată depusă de Nacu Pavel.

Ca temei de drept recurentul a invocat art. 432, alin.(2) lit. a) și c) din Codul de procedură civilă care statuează că, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea.

În motivare a indicat că, instanța de apel a dat o apreciere arbitrară probelor și circumstanțelor speței. Hotărârile instanțelor ierahic inferioare sunt nemotivate, având la bază o argumentare incertă, neavând putere de convingere. Instanța de apel nu și-a însușit argumentarea expusă de către instanța de fond, fără a fi dată o apreciere cuvenită pretențiilor formulate în raport cu probele dosarului și normele de drept ce reglementează raportul juridic.

Recurentul a indicat că la caz sunt aplicabile prevederile Legii nr.105-XV din 13 martie 2003 privind protecția consumatorului, reglementând raporturile dintre consumator și agentul economic la încheierea contractului de investiție în construcții din 10 septembrie 2015.

Societatea cu Răspundere Limitată „Sapiens” nu și-a executat corespunzător obligațiile asumate față de Nacu Pavel în calitate de beneficiar prin încălcarea termenului de dare în exploatare a imobilului, prin ce au fost admise încălcări a art. 21 alin.(1) din Legea nr.105-XV din 13 martie 2003 privind protecția consumatorului.

Recurentul consideră că, că este îndreptățit să solicite încasarea penalității din motivul neexecutării în termen a obligațiilor asumate prin contract, fiind aplicabile în speță prevederilor art. 32 alin.(2) din Legea nr.105-XV din 13 martie 2003 privind protecția consumatorului.

Decizia instanței de apel relevă o insuficientă analiză a probatoriului administrat în cauză ce a condus la reținerea unei situații de fapt și drept inexacte.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 12 martie 2019.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit scrisorii de ieșire, instanța de apel a expediat participanților la proces, copia deciziei motivate la 28 martie 2019. Recurentul a indicat că a recepționat decizia instanței de apel la 17 aprilie 2019.

Cererea de recurs a fost declarată la 5 iunie 2019, respectiv în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului

Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Potrivit art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Nacu Pavel, reprezentat de avocatul Chișca Maxim nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Nacu Pavel, reprezentat de avocatul Chișca Maxim.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală

Nina Vascan

Dumitru Mardari